

4. Благута Р.І. Негласні слідчі (розшукові) дії : проблеми підготовки та проведення. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ, № 1, 2013. С. 147–152.

5. Мовчан А.В. Проблеми застосування негласних слідчих (розшукових) дій у розкритті злочинів. Розкриття злочинів за новим Кримінальним процесуальним кодексом України: зб. матеріалів наук.-практ. конф. (Київ, 8 листопада 2012 р.). – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. 168 с.

Чечель Анастасія Олександрівна,

курсант факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

Біліченко Валерій Віталійович,

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ З ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ ПІДЛІТКОВІЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Діти це досить складна категорія людей, яка відрізняється своєю вразливістю та надзвичайною чуттєвістю. Раніше дитячі злочини були досить рідкісним явищем, проте, через деякий час дитяча злочинність набула неабиякої поширеності не тільки в Україні, але і у всьому світі. Особливість дитячої злочинності полягає в тому, що аспекти і винятки цього питання не виокремлено в сучасному українському законодавстві. Стосовно кримінальної відповідальності, вона настає з моменту досягнення дитиною повноліття (18 років), щодо адміністративної відповідальності, то з 16 років. Але, і в кримінальному законодавстві і в адміністративному є певні винятки згідно з якими дитини з різного віку можуть нести відповідальність на загальних умовах і в порядку, визначеним законом. [1].

На нашу думку, через те, що дитячі злочини майже не розмежовують з звичайними, відмежування їх, та розгляд окремими інстанціями почав запроваджуватися нещодавно. Нововведенням є такий підрозділ, як Ювенальна превенція. В її повноваження входить:

Профілактична робота з дітьми щодо запобігання правопорушень

Охорона прав дітей, та судовий захист неповнолітніх як потерпілих, підсудних

Здійснення правосуддя згідно загального законодавства України

Реабілітація дитини, у випадку, якщо вона постраждала від небезпечних дій [2].

В Україні існує 10 виховних колоній для неповнолітніх. Згідно зі статистикою, то більша частина дітей, що знаходяться там ще не досягли 18 років, їм від 14–17 років. Третина відбуває покарання за крадіжку, третина – за розбій і пограбування, 13% молодих людей засуджено через вбивства [1].

Потрібно визначити чому саме відбувається значне підвищення рівня дитячої злочинності. На думку соціологів первинною проблемою цього є соціальна занедбаність неповнолітніх, діти кинуті напризволяще, яких залишили батьки, які зростають у неблагополучних родинах, або підпадають під приниження та негативне ставлення з боку оточуючих через певні вади, або недоліки, які звикли висміювати. Однією з таких проблем є боулінг, який полягає в тому, що діти іронічно висміюють недоліки набагато слабшої дитини, при цьому виставляючи її у гіршому світі перед усім її оточенням, що в результаті призводить до великої кількості самогубств, а саме страшне те, що діти через це йдуть на відчайдушні кроки, а саме: вбивства, крадіжки, пограбування, за що потім вони несуть відповідальність.

За даними соціального дослідження, з 1800 неповнолітніх в колоніях-116 з них дівчата. За словами слідчих, то ця цифра зменшилась удвічі. Проте зросла кількість тих, хто відбуває покарання за більш тяжкі злочини [3].

На думку фахівців-кримінологів, проявом девіантної поведінки дітей є скоєння ними правопорушень різного характеру. Дитяча злочинність становить значну небезпеку попри малий відсоток серед всіх видів злочинів.

За даними МОН, з 2016–2019 роки 3802 неповнолітніх осіб було заарештовано за вчинення ними злочинів кримінального характеру. За даними Генеральної прокуратури України у період з 2017–019 роки 28 особам(малолітнім) було повідомлено про підозру у скоєнні умисного вбивства (ст. 115 КК України) [4].

Сьогодні спостерігається тенденція популярності використання підлітків у масових політичних акціях, змовницьких цілях, або взагалі для задоволення власних потреб. Соціальні мережі також справляють на дітей, у яких ще не сформований

світогляд та психіка, жахливе враження, там розміщуються негативні матеріали, листування з однокласниками, друзями, образливі пости а також відео та фотоматеріали, які примушують дітей йти на відчайдушні кроки, даючи їм до цього поштовх. Більшість дитячих злочинів є рецидивом злочинів, вчинених дорослими, які є їх батьками, або з якими вони спілкуються [5].

Щодо України, то на законодавчому рівні вона повинна надавати можливість працювати з дітьми задля профілактики правопорушень. Через соціальну незахищеність неповнолітніх в них з'являється потреба у захисті, підтримці та спілкуванні, тому вони шукають те саме місце де вони це можуть отримати. Тому, на мою думку варто вдосконалювати таких підрозділ поліції, як ювенальна превенція, який загалом спеціалізується на проблемних підлітках та їх родинах. Варто виділяти кошти на вдосконалення матеріальної та технічної бази роботи даних підрозділів Національної поліції України. Потрібно набирати більшу кількість освічених працівників, які мають досвід роботи з дітьми, які мають навички у сфері психології та медицини, а не тільки у сфері права. Також потрібно більше інформувати народ про такий підрозділ, бо якщо виникають проблемні ситуації з підлітками, то зазвичай батьки та вчителі не знають куди звертатися у таких ситуаціях, а звертаючись до органів поліції, вони стикаються з тим, що їх дітей майже не розуміють і діти не йдуть на контакт з працівниками [4].

З метою виключення дитячої злочинності, потрібно запровадити низку нових заходів, наразі гарна ідея – «Зелена кімната». Це спеціально-обладнане приміщення в якому є працівники поліції, психологи, медичні працівники, які надають послуги в межах одного приміщення, що не лякає дітей, та дає змогу адекватно та спокійно з ними працювати не травмуючи їх психологічний та фізичний стани.

На нашу думку, тільки при вдосконаленню даних технологій, якщо зробити більше таких кімнат по всій Україні а не тільки в столиці. Якщо на державному рівні забезпечити контроль за даним питанням, то вдасться досягти певного успіху у вдосконаленні методики роботи з дітьми та взагалі роботи самих підрозділів ювенальної превенції. Якщо є перспектива виключення даного виду злочину, то потрібно робити все необхідне для його запобігання. Тому я вважаю, що ювенальна превенція повинна мати більше фінансування з боку держави, краще обладнання та більше кваліфікованих працівників, які зможуть не тільки працювати з дітьми у випадку скоєння ними

правопорушень чи злочинів а також задля профілактичної та виховної робіт.

Список використаних джерел

1. «Дитяча злочинність». Кількість підлітків у виправних колоніях меншає, але злочини неповнолітні скоюють жорстокіші. Радіо Свобода : веб-сайт. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/1332657.html>.

2. Підліткова злочинність в Україні. Слово і діло : веб-сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2017/04/18/infografika/suspilstvo/skilky-zlochyniv-ukrayini-skoyuyut-pidlitky>.

3. Злочин дитини і кара, або Що таке ювенальна юстиція? Українська правда: веб-сайт. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2012/12/14/117682>.

4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

Ювенальна юстиція. Можливість впровадження в Україні. Громадська освіта: веб-сайт. URL: <http://osvita.khpg.org/index.php?id=1372943650>.

Шляховський Олександр Анатолійович,
здобувач наукової лабораторії з проблем
протидії злочинності ННІ № 1 Національної
академії внутрішніх справ

НАПРЯМИ ВИЯВЛЕННЯ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ІНФОРМАЦІЇ (ОЗНАК) ПРО ТОРГІВЛЮ ЛЮДЬМИ

Розглядаючи сфери пошуку та осіб, які можуть стати потенційними жертвами торгівлі людьми, оперативний і слідчий працівник повинні знати про методи злочинної діяльності, які застосовують організовані злочинні угруповання щодо вчинення торгівлі людьми. Важливо пам'ятати, що торгівля людьми не є одномоментним явищем і здійснюється в декілька етапів, а саме: а) вербування; б) переміщення; в) передача; г) одержання людини; д) експлуатація. Кожен з цих етапів складається з певних взаємопов'язаних дій, що ставлять жертву в залежність від торгівця людьми та спрямовані на здійснення всього процесу [1, с. 16; 2, с. 47].

Методи вербування людей, до яких вдаються торгівці людьми, є різноманітними й залежать від рівня організації та